

3. Uznesením z 9. januára 2019 uložil okresný súd sťažovateľke povinnosť, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadrila k žalobe a aby v prípade, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedla vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojila listiny, na ktoré sa odvoláva, a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súčasne bola v predmetnom uznesení poučená, že ak bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú uznesením, môže súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie [§ 273 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Uznesenie bolo sťažovateľke doručené 14. januára 2019, keďže však s ním doručená žaloba nebola kompletná, sťažovateľka 28. januára 2019 adresovala okresnému súdu podanie, v ktorom na tento nedostatok upozornila, a žiadala o doručenie kompletnej žaloby a o určenie novej lehoty na vyjadrenie. Okresný súd opätovne doručil žalobu, prílohy k žalobe, poučenie, prípis sťažovateľke a výzvu na vyjadrenie k žalobe, a to 4. februára 2019. Týmto úkonom prvoinštančný súd zopakoval pôvodný úkon doručovania všetkých listín, vrátane uznesenia z 9. januára 2019, ktorým vyzval sťažovateľku na vyjadrenie sa k žalobe v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Keďže sťažovateľka v určenej lehote 15 dní na výzvu nereagovala, okresný súd nariadil verejné vyhlásenie rozsudku na 14. marec 2019, na ktorom rozhodol rozsudkom pre zmeškanie podľa § 273 CSP.

4. Sťažovateľka podala proti rozsudku pre zmeškanie odvolanie, v ktorom namietala, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia. Podľa jej názoru malo byť vydané ďalšie uznesenie so stanovením ďalšej lehoty na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám s iným dátumom vydania tohto uznesenia.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 356 písm. b) CSP. Konštatoval, že po tom, keď sťažovateľka upozornila na nekompletnosť doručenej žaloby, okresný súd opätovne celý proces doručovania všetkých listín podľa § 273 CSP vykonal a doručoval sťažovateľke opätovne všetky listiny ako pri prvom doručení. Keďže išlo len o opätovné doručovanie listín, nebolo dôvodom, aby bolo vydávané nové uznesenie s výzvou na vyjadrenie sa k veci. Druhým doručením 4. februára 2019 došlo prvýkrát ku riadnemu doručeniu listín, ktoré okresný súd musel doručiť sťažovateľke na prípadný postup podľa § 273 CSP. Týmto doručením bola sťažovateľka povinná rešpektovať lehotu na vyjadrenie, ktorú okresný súd stanovil na 15 dní od doručenia listín. Sťažovateľka v stanovenej lehote stanovisko k doručeným listinám nezaujala, svoje vyjadrenie doručila okresnému súdu až 22. marca 2019, teda viac ako mesiac po doručení listín 4. februára 2019, a to bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu, ktorý jej bránil v zaujatí písomného stanoviska skôr.

6. Sťažovateľka podala proti uzneseniu krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 CSP. Dôvodila, že v čase doručenia kompletnej žaloby lehota určená na vyjadrenie k žalobe už márne uplynula, pričom okresný súd neurčil novú lehotu na vyjadrenie v zmysle požiadavky sťažovateľky. V zmysle § 238 ods. 3 CSP okresný súd opätovným doručením uznesenia z 9. januára 2019 nemohol určiť novú lehotu na vyjadrenie k doručenej kompletnej žalobe, ale mohol určiť dodatočnú lehotu. Zmätočný postup okresného súdu sťažovateľku uviedol do presvedčenia, že novú lehotu v zmysle § 118 CSP neurčil. Takýto záver vyplýva z gramatického výkladu uznesenia, v ktorom okresný súd sťažovateľku vyzval na vyjadrenie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia, nie od doručenia kompletnej žaloby. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP sťažovateľka uviedla, že právna otázka spočíva v posúdení začiatku plynutia lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe. Okresný súd bol podľa jej názoru povinný určiť novú lehotu

ako náhradu za márne uplynutú lehotu už raz určenú tým istým uznesením. Keďže takto okresný súd nepostupoval, neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 273 písm. a) CSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol. K namietanej vade podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že opätovné nevydanie uznesenia vyzývajúceho na vyjadrenie sa k žalobe nespôsobilo sťažovateľke reálnu ani právnu nemožnosť vyjadriť sa. Lehota na vyjadrenie bol určená okresným súdom v uznesení z 9. januára 2019 v trvaní 15 dní. Vzhľadom na § 273 písm. a) CSP je zrejmé a aj logické, že sťažovateľke začala plynúť 15-dňová lehota na vyjadrenie k žalobe od jej riadneho doručenia, ku ktorému došlo 4. februára 2019, a to bez potreby určenia novej lehoty. Ostatné podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie boli splnené. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP najvyšší súd odmietol, dôvodiac, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, ako to vyžaduje uvodzovacia veta k § 421 ods. 1 CSP.

III.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opakuje svoju argumentáciu použitú v podaných opravných prostriedkoch (odvolanie, dovolanie). Vyjadruje presvedčenie, že okresný súd jej svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil vyjadriť sa ku kompletnej žalobe. Pri prvom (nekompletnom) doručení sa z povahy veci nemohla vyjadriť k vecnej stránke žaloby. Následne jej však okresný súd neurčil novú lehotu na vyjadrenie sa k už kompletne doručenej žalobe, hoci o určenie novej lehoty žiadala. Pri kompletnom doručení žaloby 4. februára 2019 už totiž lehota určená uznesením z 9. januára 2019 márne uplynula (sťažovateľka hovorí o preklúzii). Postup okresného súdu bol preto neštandardný, mätúci a odporujúci právnej istote. Sťažovateľka je presvedčená, že určenie novej lehoty mohol okresný súd „urobiť najmä vydaním nového uznesenia“. Keďže ale takto nepostupoval, jeho zmätočný postup uviedol sťažovateľku do presvedčenia, že novú lehotu neurčil. Formulované presvedčenie sťažovateľky podľa jej názoru potvrdzuje aj fakt, že v uznesení z 9. januára 2019 ju okresný súd vyzýva „na vyjadrenie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia“, a nie od doručenia kompletnej žaloby s prílohami. Nadväzne sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje nutnosťou preferencie výkladu a uplatnenia procesných noriem CSP na podklade zásady *in dubio pro libertate*, čo v jej prípade úzko súvisí aj s ochranou legitímnych očakávaní.

9. Podľa sťažovateľky možno k vydaniu rozsudku pre zmeškanie pristúpiť, len ak je žalobcom tvrdený skutkový stav nesporný, čo v jej prípade splnené nebolo. Preto okresný súd nemal rozhodovať kontumačne.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K rozsudku okresného súdu:

10. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd

preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu pre zmeškanie, keďže na základe odvolania ho meritórne preskúmal krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľky. Na tomto závere nič nemení ani procesne formulovaný výrok uznesenia krajského súdu (odmietnutie odvolania), keďže je reflexiou špecifickej formulácie prípustnosti odvolania proti rozsudku pre zmeškanie v § 356 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia. Sťažovateľka v odvolaní predniesla práve námietky nesplnenia podmienok podľa § 273 písm. a) CSP, ktoré okresný súd vyhodnotil ako nedôvodné, teda odpovedal na ne meritórne, hoci negatívna odpoveď sa pri rešpekte k procesnému konštruktú podľa § 356 písm. b) CSP prejaví v procesne formulovanom závere o neprípustnosti odvolania, a tým aj v odmietavom (nie zamietavom alebo potvrdzujúcom) výroku. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

IV.2. K uzneseniu krajského súdu:

11. Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy). Sťažovateľka v dovolaní proti napadnutému uzneseniu krajského súdu jeho prípustnosť vyvodzovala aj z § 420 písm. f) CSP, ako aj z § 421 ods. 1 CSP, argumentujúc však rovnako, a to tým, že krajský súd odmietnutím jej odvolania nereparoval rozsudok pre zmeškanie odnímajúci jej procesné práva. Túto kritiku sťažovateľka vzniesla na podklade identickej skutkovej a právnej argumentácie, akú použila v ústavnej sťažnosti. Keďže najvyšší súd sa s dovolacími námietkami sťažovateľky v odôvodnení napadnutého uznesenia vysporiadal (body 14 až 17 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), uplatnenie právomoci najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy) na meritórny prieskum dovolaním napadnutého uznesenia krajského súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

IV.3. K uzneseniu najvyššieho súdu:

12. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012, III. ÚS 292/2020, III. ÚS 45/2021, IV. ÚS 296/2022).

13. Najvyšší súd správne a výstižne zdôraznil, že na ochranu procesných práv, ktoré má na mysli § 420 písm. f) CSP, je potrebné nazerať materiálne, teda skúmať, či prípadný nesprávny procesný postup zabránil strane sporu uskutočňovať jej patriace procesné práva intenzitou porušujúcou právo na spravodlivý proces. Ústavný súd dopĺňa a zároveň zdôrazňuje, že sťažovateľke bol okresným

súdom poskytnutý dostatočný priestor na vyjadrenie sa ku kompletnej žalobe, a tým aj na elimináciu rizika kontumačného rozhodnutia. Sťažovateľkina argumentácia založená na údajnej povinnosti okresného súdu vydať nové uznesenie obsahujúce novú lehotu na vyjadrenie je podľa názoru ústavného súdu koncipovaná formalisticky, hoci optikou sťažovateľkinej snahy zvrátiť rozsudok pre zmeškanie vydaný v jej neprospech je pochopiteľná. Sťažovateľka opomína, že s kompletnou žalobou i s prílohami jej bolo 4. februára 2019 opätovne doručené aj uznesenie okresného súdu z 9. januára 2019. Samotný fakt doručenia tohto uznesenia neumožňuje rozumne prijať záver, že nová lehota na vyjadrenie nebola okresným súdom určená. Taký záver by prichádzal do úvahy, ak by s kompletnou žalobou okresný súd uznesenie z 9. januára obsahujúce výzvu na vyjadrenie nebol sťažovateľke opätovne doručil. Práve opätovné doručenie však predstavuje dostatočne zrozumiteľný a právnu istotu šetriaci prejav vôle okresného súdu poskytnúť sťažovateľke na vyjadrenie sa k (už kompletnej) žalobe novú 15-dňovú lehotu. Ani fakt, že v uznesení je počiatok lehoty určený doručením uznesenia sťažovateľke, nie doručením kompletnej žaloby, sťažovateľkinej argumentácii nesvedčí. Po prvom (nekompletnom) doručení žaloby totiž lehota na vyjadrenie sťažovateľke skutočne uplynula a sťažovateľka sa k neúplnej žalobe prirodzene vecne vyjadriť nemohla. Ale 4. februára 2019 jej bolo uznesenie z 9. januára 2019 znovu doručené, a tak nič nebránilo, aby 15-dňová lehota začala znova plynúť od (v poradí druhého) doručenia sťažovateľke.

14. Sumárne ústavný súd podčiarkuje, že vzájomné vzťahy civilného súdu a sporovej strany nemajú byť založené na motivácii „dobehnúť“ toho druhého, ale na využívaní procesných práv a plnení procesných povinností v súlade s ich účelom. Túto požiadavku okresný súd rešpektoval, keď svoje pochybenie spočívajúce v doručení nekompletnej žaloby sťažovateľke napravil a súčasným opätovným doručením uznesenia z 9. januára 2019 jej dal dostatočne zrozumiteľne najavo, že jej poskytuje nový 15-dňový procesný priestor na vyjadrenie sa. Procesné práva sťažovateľke preto nemohli byť odňaté, a preto najvyšší súd správne vyhodnotil, že dôvod prípustnosti dovolania a zároveň aj dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP naplnený nebol.

15. Ústavne udržateľný jej aj záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania sťažovateľky podaného podľa § 421 ods. 1 CSP. Rozhodnutie krajského súdu (napadnuté týmto dovolaním) síce malo povahu meritórneho rozhodnutia vo vzťahu k odvolacím námietkam sťažovateľky (ako je to uvedené v bode 10), súčasne však k hmotnoprávnej dôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku z poistenia krajský súd nezaujal žiaden postoj, pretože takéto námietky sťažovateľka v dovolaní ani nepredniesla. Potom ani záver najvyššieho súdu, podľa ktorého uznesenie krajského súdu odmietajúce odvolanie sťažovateľky nepredstavuje rozhodnutie potvrdzujúce (tobôž zmeňujúce) rozsudok okresného súdu ukladajúci jej v rovine hmotného práva povinnosť zaplatiť žalobkyňi z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovanú sumu, nemožno kvalifikovať ako arbitrárny, resp. ústavne netolerovateľný.

16. V časti namietaného porušenia označených práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu je preto ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

17. Ústavný súd neopomenul, že sťažovateľka v bode 71 ústavnej sťažnosti formuluje aj presvedčenie o porušení jej práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. V petite ústavnej sťažnosti však v súlade s tým návrh nepredniesla a neuviedla ani žiadnu konzistentnú argumentáciu o porušení predmetného práva. Túto námietku preto ústavný súd vyhodnotil len ako súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Robert Šorl
predseda senátu